

Sportfederaties maken grote sprong in beleid tegen grensoverschrijdend gedrag

Uit de eerste monitoring blijkt dat de Vlaamse sportfederaties het afgelopen jaar enorme stappen vooruit hebben gezet in hun beleid tegen seksueel grensoverschrijdend gedrag. Eind 2017 stelde Vlaams minister van Sport Philippe Muyters 6 maatregelen op voor een beleid rond integriteit. Samen met de Vlaamse Sportfederatie (VSF) en het Centrum Ethiek in de Sport (ICES) zal de ondersteuning voor federaties nog opgekrikt worden.

Eind 2017 stelde minister van Sport Philippe Muyters 6 maatregelen vast in de strijd tegen seksueel grensoverschrijdend gedrag. Het gaat zowel om preventieve als reactieve acties. De door Vlaanderen erkende sportfederaties krijgen tijd om de acties in de praktijk om te zetten. Elk half jaar worden de federaties door Sport Vlaanderen bevroegd over hun voortgang.

Minister Muyters: “Uit dit eerste rapport blijkt dat de Vlaamse sportfederaties de strijd tegen seksueel grensoverschrijdend gedrag ernstig nemen. Er is in het afgelopen half jaar al hard gewerkt door de federaties. Uiteraard is het werk nog niet klaar. Het is ook geen evident verhaal. Daarom gaan we samen met hen de hiaten verder aanpakken en hen met raad en daad ondersteunen via Sport Vlaanderen, de VSF en ICES.”

Sport Vlaanderen kreeg van 72 federaties (op 74) een antwoord binnen op de vragenlijst. De 2 federaties die nog niet geantwoord hebben, zullen aangemaand worden om dat alsnog te doen. Voor de meeste van de 6 maatregelen ziet het beeld er positief uit en zijn er duidelijke stappen vooruit gezet. Over het algemeen scoren de gesubsidieerde sportfederaties beter dan de niet-gesubsidieerde.

1. Oprichting van een aanspreekpunt rond integriteit

Het aanspreekpunt is de vertrouwenspersoon voor wie een vraag, opmerking, klacht of andere suggestie heeft in verband met overschrijdend gedrag. Het aanspreekpunt luistert, verwijst door, verleent advies bij mogelijke vervolgstappen... Het aanspreekpunt formuleert adviezen voor de federatie.

Alle federaties hebben een aanspreekpunt aangeduid. 78% van de federaties geeft aan dat ze al stappen ondernamen om dit ook op clubniveau door te trekken. Het laatste half jaar werd een opvallende stijging van het aantal meldingen vastgesteld (45 in 2018 tov 4 in 2017). De oorzaak van die stijging valt niet te achterhalen via de enquête, maar er kan aangenomen worden dat een veelheid van factoren speelt: grotere aandacht in media en politiek, de installatie van de aanspreekpunten, de grotere bespreekbaarheid van grensoverschrijdend gedrag...

2. Preventie, vorming en sensibilisering

Van de federaties wordt een permanente inspanning verwacht op vlak van preventie, vorming en sensibilisering. Alle aangesloten leden en clubs moeten bereikt worden.

86% van de federaties nam actie rond sensibilisering en informatieverspreiding, 76% deed actieve preventie en 75% zorgde voor toegankelijke vormingen of bijscholingen. Uit de lijst acties bleek wel dat er een kwaliteitsverschil zit op de verschillende soorten acties. Daarom zullen best practices en goede voorbeelden nog beter gedeeld worden.

3. Advies over ethische vraagstukken

Een ethische commissie moet adviezen rond ethische vraagstukken (waaronder seksueel grensoverschrijdend gedrag) kunnen geven. Dat kan zowel reactief zijn als proactief. 68% beschikt over een adviesverlenende functie. De federaties die nog niet voldoen, geven aan daar tegen einde 2018 of ten laatste 2019 werk van te kunnen maken.

4. Gedragscodes voor verschillende doelgroepen

De federaties werken gedragscodes uit waarin bepaald wordt welk gedrag al dan niet wenselijk is voor de verschillende groepen in hun organisatie: voor trainers en coaches, maar ook bijvoorbeeld bestuursleden en terreinverzorgers.

Iets meer dan de helft (53%) van de federaties geeft aan over gedragscodes te beschikken. Van de 34 federaties die nog geen gedragscodes hebben, zijn er 32 bezig met het opstellen ervan. De meeste federaties hebben voorzien om hierover samen te zitten met het kenniscentrum ICES of met een grotere federatie.

5. Opstellen van een handelingsprotocol

In het handelingsprotocol omschrijft de federatie welke stappen ondernomen worden bij een vermoeden, een onthulling of een vaststelling van grensoverschrijdend gedrag. Slechts 36% van de federaties heeft al dergelijk draaiboek. 63% van de 46 sportfederaties die nog geen protocol heeft, denkt dat dit tegen het einde van 2018 in orde zal zijn. 17% zegt dit in 2019-2020 te kunnen afwerken. 20% kon er geen timing op plakken. Ook hier zal extra ondersteuning geboden worden door ICES.

6. Tuchtrechtelijk systeem

Sportfederaties omschrijven een duidelijke en transparante procedure om beschermend en/of sanctionerend op te treden bij incidenten. Het systeem bevat een tuchtreglement en de installatie van een tuchtrechtelijk orgaan, dat bevoegd is om sancties op te leggen.

30 federaties (42%) antwoordde hier positief op. 40 federaties waar nog geen systeem is, zeggen dat ofwel het komende jaar te zullen invoeren of te wachten op een overkoepelend initiatief van VSF.

Extra ondersteuning

Minister van Sport Philippe Muyters is over de globale lijn tevreden met deze eerste monitoring: *“Ik merk bij de sportfederaties een grote bereidheid om de aanpak van seksueel grensoverschrijdend gedrag ernstig te nemen. Deze eerste monitoring toont dat aan. Er zijn nog hiaten, maar we hadden ook nooit verwacht dat alle sportfederaties op een half jaar alle zes maatregelen rond gingen hebben. We gaan hen nu verder ondersteunen om ook de volgende stappen te zetten.”*

Uit de enquête kwam ook naar voor dat veel sportfederaties vragen naar extra juridische ondersteuning en ook wat zien in een overkoepelend tuchtorgaan. Lode Grossen van VSF: *“De VSF is tevreden met de stappen die de sportfederaties al gezet hebben. We schakelen ons verder in in het proces en geven complementaire ondersteuning waar we dat kunnen. Deze zomer hebben we al een advocatenkantoor onder de arm genomen om de juridische aspecten uit te werken rond een gemeenschappelijk tuchtorgaan. We bekijken momenteel met onze raad van bestuur hoe we dat in praktijk kunnen omzetten.”*

Ook vanuit ICES klinken positieve geluiden over de ze eerste rapportering. Evy Van Coppenolle van ICES: *“ICES wil de sportsector, en in de eerste plaats de sportfederaties, de komende maanden verder ondersteunen in hun beleid en acties omtrent seksueel grensoverschrijdend gedrag. Dit jaar werd een case ondersteuner integriteit aangetrokken die de sportfederaties en aangestelde Aanspreekpersonen Integriteit ondersteunt in specifieke cases rond seksueel grensoverschrijdend gedrag. De afgelopen maanden werden de concrete noden van de sportfederaties in kaart gebracht via een vragenlijst en individuele gesprekken. Dit zal resulteren in een ondersteuningspakket bestaande uit concrete tools en vormen om sportfederaties en hun sportclubs gerichter bij te staan in hun beleid.”*